

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Fødevarestyrelsen 6. kt./BICB/3.1/2.1

Sagsnr.: 2009-20-221-00147/Dep. sagsnr. 3828

Den 5. februar 2010

FVM 738

NOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 95/2/EF om andre tilsætningsstoffer til levnedsmidler end farvestoffer og sødestoffer (komitésag)

KOM-dokument foreligger ikke

Kommissionen har den 27. januar 2010 fremsendt forslag til ændring af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 95/2/EF om andre tilsætningsstoffer til levnedsmidler end farvestoffer og sødestoffer for så vidt angår godkendelse af fem nye fødevaretilsætningsstoffer og udvidet anvendelse af en række allerede godkendte fødevaretilsætningsstoffer til brug i en række fødevarer.

Forslaget er sat på dagsordenen på mødet i den Stående Komité for Fødevarekæden og Dyrer sundhed (SCoFCAH) den 8. februar 2010 til drøftelse og mulig afstemning.

Formålet med det foreliggende forslag er, på baggrund af udviklingen i fødevaretilsætningsstoffer og fødevarer, at foretage en 7. ændring af diverse-direktivet 95/2/EF, hvorved bilagene til direktivet ændres for at tillade nye fødevaretilsætningsstoffer og udvide anvendelse af allerede godkendte fødevaretilsætningsstoffer.

En vedtagelse af forslaget vurderes ikke at ville berøre beskyttelsesniveauet i Danmark og EU.

Danmark er tilhænger af harmoniserede regler for tilsætningsstoffer, der kan anvendes i fødevarer, og at godkendelse af tilsætningsstoffer sker ud fra en vurdering af, at der er et teknologisk behov for anvendelsen, at anvendelsen er sundhedsmæssigt forsvarligt og at anvendelsen ikke vildleder forbrugeren.

Disse kriterier vurderes at være opfyldt for så vidt angår anvendelse af de foreslåede nye tilsætningsstoffer og de foreslåede nye anvendelser af godkendte tilsætningsstoffer.

På baggrund af de politiske tilkendegivelser i Fødevareudvalget, vil regeringen indstille, at Danmark stemmer imod forslaget.

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Fødevarestyrelsen 6. kt./BICB/3.1/2.1

Sagsnr.: 2009-20-221-00147/Dep. sagsnr. 3828

Den 5. februar 2010

FVM 738

GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG**om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 95/2/EF om andre tilsætningsstoffer til levnedsmidler end farvestoffer og sødestoffer (komité sag)****KOM-dokument foreligger ikke****Resumé**

Forslaget vedrører godkendelse af fem nye fødevaretilsætningsstoffer: rosmarinekstrakt, casia gum, neotam, polyvenylalkohol og fibrinex i en række fødevarer og udvidelse af anvendelse af en række allerede godkendte fødevaretilsætningsstoffer. Alle godkendelser er i overensstemmelse med den Europæiske Fødevarsikkerhedsautoritets (EFSA) kriterier for at anvendelsen er sundhedsmæssigt forsvarlig, samt EU's krav om, at der er teknologisk behov for anvendelsen og at anvendelsen ikke vildleder forbrugeren. En vedtagelse af forslaget vurderes ikke at ville berøre beskyttelsesniveauet i Danmark og EU.

Baggrund

Kommissionen har den 27. januar 2010 fremsendt forslag til ændring af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 95/2/EF om andre tilsætningsstoffer til levnedsmidler end farvestoffer og sødestoffer, for så vidt angår godkendelse af fem nye fødevaretilsætningsstoffer og udvidet anvendelse af en række allerede godkendte fødevaretilsætningsstoffer til brug i en række fødevarer.

Forslaget er fremsat med hjemmel i forordning (EF) nr. 1333/2008 om fødevaretilsætningsstoffer, artikel 31 samt Lissabon-traktatens TEUF artikel 114.

Forslaget behandles i en forskriftsprocedure med kontrol i Den Stående Komité for Fødevarekæden og Dyresundhed (SCoFCAH). Hvis der er kvalificeret flertal for forslaget, udsteder Kommissionen beslutningen. Opnås der ikke kvalificeret flertal, forelægger Kommissionen sagen for Rådet og underretter samtidig Europa-Parlamentet. Rådet kan med kvalificeret flertal vedtage forslaget uændret eller udtale sig imod det. Hvis der er et kvalificeret flertal imod forslaget, skal Kommissionen behandle sagen på ny. Handler Rådet ikke inden en frist på højst tre måneder, kan Kommissionen udstede beslutningen.

Forslaget er sat på dagsordenen på mødet i den Stående Komité for Fødevarer og Dyresundhed (SCoFCAH) den 8. februar 2010 til drøftelse og mulig afstemning.

Nærhedsprincippet

Regeringen vurderer, at det er nødvendigt, at reglerne om tilsætningsstoffer er harmoniserede, dels ud fra hensynet til fødevarerens sikkerhed, og dels ud fra hensynet til et velfungerende indre marked. Det er derfor regeringens holdning, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Formål og indhold

På baggrund af udviklingen i fødevarerets tilsætningsstoffer og fødevarer er det nødvendigt at foretage en 7. ændring af diverse-direktivet 95/2/EF, hvorved bilagene til direktivet ændres for at tillade nye fødevarerets tilsætningsstoffer og udvide anvendelsen af allerede godkendte fødevarerets tilsætningsstoffer.

De nye fødevarerets tilsætningsstoffer er følgende:

Antioxidanten rosmarinekstrakt fra *Rosmarinus officinalis* L er vurderet af den Europæiske Fødevarerens sikkerhedsautoritet (EFSA) den 7. marts 2008 og giver ikke anledning til sundhedsmæssige betænkeligheder med det ansøgte formål. Man ønsker derfor at godkende stoffet til brug i olie og andre fedtstoffer, snacks, sovser, finere bagværk, kosttilskud, dehydrerede kartofler, æggeprodukter, tyggegummi, mælkepulver, dehydrerede supper og bouilloner, kød- og fiskeprodukter, aromaer og tørret mælk til is. Rosmarinekstrakt er blevet tildelt E-nummeret E 392.

Polyvenylalkohol (PVA) er blevet vurderet til brug som et overfladebehandlingsmiddel til kosttilskud af den Europæiske Fødevarerens sikkerhedsautoritet (EFSA) den 5. december 2005 og har ikke givet anledning til sundhedsmæssige betænkeligheder. Derfor ønskes polyvenylalkohol (PVA) godkendt til anvendelse til kosttilskud til kapsler og tabletter. Polyvenylalkohol (PVA) får E-nummeret E 1203.

Cassia gum ønskes godkendt som geleringsmiddel og fortykningsmiddel i is, fermenterede mælkeprodukter, desserter baseret på mælk, fyld og overtræk af finere bagværk og desserter, forarbejdet ost, sovser, salatdressinger, dehydrerede supper og bouilloner og varmebehandlede kødprodukter. Cassia gum er vurderet den 26. september 2006 af den Europæiske Fødevarerens sikkerhedsautoritet (EFSA), som ikke har sundhedsmæssige betænkeligheder med stoffet. Cassia gum får E-nummeret E 427.

Den Stående Komité for Fødevarer og Dyresundhed (SCoFCAH) stemte for et forslag om godkendelse af neotam som sødestof ved ændring af direktiv 94/35/EF den 28. september 2009. Neotam ønskes godkendt som smagsforstærker i de produkter, hvor det ønskes tilladt som sødestof. Den Europæiske Fødevarerens sikkerhedsautoritet (EFSA) har den 27. september

2007 udtalt, at det er sundhedsmæssigt sikkert at anvende neotam som smagsforstærker til de ansøgte formål og mængder. Neotam har E-nummeret E 961.

Thrombin er et enzym, der sammen med stoffet fibrinogen kan sammensætte mindre kødstykker til større stykker. Den Europæiske Fødevarerikkerhedsautoritet (EFSA) har den 26. april 2005 vurderet, at der ikke er sundhedsmæssige betænkeligheder med stoffet. Thrombin ønskes godkendt til færdigpakket kød og kødprodukter, og anvendelsen skal naturligvis oplyses på ingredienslisten samtidig med, at kødet skal mærkes med oplysningen ”sammensat kød”. Thrombin og fibrinogen kommer fra svine- eller okseblod og skal derfor yderligere mærkes med oprindelse i modsætning til andre fødevaretilsætningsstoffer. Thrombin vil ikke få et E-nummer, da det er et enzym, som skal ind under enzymforordningen (EF nr. 1332/2008), når denne finder anvendelse.

Udover godkendelse af de fem nye fødevaretilsætningsstoffer vil 7. ændring af direktiv 95/2/EF også indeholde udvidet anvendelse af en række allerede godkendte fødevaretilsætningsstoffer. Samtlige udvidelser af anvendelse af godkendte fødevaretilsætningsstoffer har taget hensyn til sundhedsmæssige risici ved stofferne, det teknologiske behov og at forbrugere ikke vildledes.

Udtalelser

Europa-Parlamentet vil få forelagt forslaget som et led i forskriftsproceduren med kontrol.

Gældende dansk ret

Fødevaretilsætningsstoffer reguleres i Europa-Parlamentet og Rådet forordning (EF) nr. 1333/2008 om fødevaretilsætningsstoffer, men da den i forordningen forudsatte fællesskabsliste endnu ikke er etableret, reguleres fødevaretilsætningsstofferne anvendelse i bekendtgørelse nr. 1547 af 17. december 2009 om tilsætninger med videre til fødevarer, herunder navnlig bekendtgørelsens bilag 7 (Positivlisten - Fortegnelse over tilsætningsstoffer til fødevarer).

Konsekvenser

Forslaget har ingen statsfinansielle konsekvenser.

En vedtagelse af forslaget kræver en implementering i dansk lovgivning, hvilket betyder, at der skal udarbejdes en ændring til bekendtgørelse nr. 1547 af 17. december 2009 om tilsætninger med videre til fødevarer.

Alle nye fødevaretilsætningsstoffer og udvidet anvendelse af godkendte fødevaretilsætningsstoffer lever op til Den Europæiske Fødevarerikkerhedsautoritet (EFSA) anbefalinger for fødevarerikkerhed. En vedtagelse af forslaget vurderes ikke at ville berøre beskyttelsesniveauet i Danmark og EU.

Danske eksperter fra DTU Fødevarerinstitutionen er blevet hørt omkring de nye fødevarer-tilsætningsstoffer og udvidede anvendelser af godkendte fødevarer-tilsætningsstoffer og har ingen sundhedsmæssige betænkeligheder ved ændringsforslaget.

Høring

Sagen har været i høring på høringsportalen. Der er indkommet følgende bemærkninger:

Coop Danmark A/S finder det problematisk, at man vil tillade tilsætningsstoffer (antioxidanter) i uforarbejdet kød. Desuden mener Coop Danmark, at man ikke bør bruge nisin, som er et antibiotika, i fødevarer. Tanken om at sætte kødstykker sammen, mener Coop Danmark A/S, er utiltalende på trods af, at det skal mærkes.

Samtidig bakker Coop Danmark A/S op om anvendelsen af sorbater til overfladebehandlingsmiddel, hvis det kan nedbringe anvendelsen af pesticider.

Dansk Industri bakker fuldt op om ændringsforslaget.

Landbrug & Fødevarer kan umiddelbart stille sig positivt over for forslaget, og henholder sig til, at såvel den Europæiske Fødevarer-sikkerhedsautoritet (EFSA) som Kommissionens arbejdsgruppe for tilsætningsstoffer har vurderet stofferne og anvendelsesmulighederne for sikre.

Forslaget har efterfølgende været i høring i det Rådgivende Fødevarerudvalg. Der er ikke indkommet yderligere bemærkninger.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Det er regeringens generelle holdning, at det er vigtigt at sikre harmoniserede regler for tilsætningsstoffer, der kan anvendes i fødevarer, og at godkendelse af tilsætningsstoffer sker ud fra følgende kriterier:

- at der er et teknologisk behov for anvendelsen,
- at anvendelsen er sundhedsmæssigt forsvarligt,
- at anvendelsen ikke vildleder forbrugeren.

Disse kriterier vurderes at være opfyldt for så vidt angår anvendelse af de foreslåede nye tilsætningsstoffer og de foreslåede nye anvendelser af godkendte tilsætningsstoffer.

På baggrund af de politiske tilkendegivelser i Fødevarerudvalget, vil regeringen indstille, at Danmark stemmer imod forslaget..

Vedrørende høringssvaret fra Coop Danmark A/S, skal det bemærkes at antioxidanterne kun tillades i færdigpakkede tilberedninger af hakket kød, hvor andre antioxidant i forvejen er

tilladt. Desuden er antioxidanterne ikke sundhedsskadelige, og der er ingen grænseværdier for stofferne i forarbejdede fødevarer.

Nisin er et bakteriocin, som den Europæiske Fødevarsikkerhedsautoritet (EFSA) har vurderet ikke er forbundet med risiko for dannelse af antibiotikaresistens i sygdomsfremkaldende bakterier, og det er derfor sikkert at anvende nisin i begrænsede mængder i fødevarer. Nisin er i forvejen tilladt i enkelte fødevarer.

Enzymet thrombin, som sætter kødstykker sammen, har samme funktion for andre tilsætningsstoffer, som allerede er tilladt i forarbejdede fødevarer og er desuden sundhedsmæssigt uproblematisk. Ved at indføre en særlig mærkning af kødet, hvori thrombin bliver anvendt, er det muligt for forbrugerne at fravælge det.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der foreligger ikke oplysninger om andre landes holdninger til forslaget.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Der er oversendt notat og grundnotat om sagen til Folketingets Europaudvalg den 1. februar 2010.

Notaterne er ligeledes oversendt til Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.